

NAANTALIN MUSIIKKIOPISTO

OPETUSSUUNNITELMA

Naantalin musiikkiopisto

www.naantali.fi/musiikkiopisto

Opintie 2, 21100 Naantali

(02) 4345 307 / (02) 4345 315 / (02) 4345 436

1 JOHDANTO.....	3
1.1 TAITEEN PERUSOPETUKSEN MUSIIKIN LAAJA OPPIMÄÄRÄ	3
1.2 NAANTALIN MUSIIKKIOPISTON TOIMINTA-AJATUS	4
1.3 OPPIMISKÄSITYS JA OPPIMISYMPÄRISTÖ	5
1.4 OPETUSSUUNNITELMAN LAATIMINEN	5
1.5 OPETUSSUUNNITELMAN JATKUVA KEHITTÄMINEN.....	6
1.6 TAITEEN PERUSOPETUKSEN OPINTOJEN RAKENNE	6
1.7 OPINTOKOKONAISUUDET JA NIIDEN LASKENNALLISET LAAJUUDET	12
 2. VARHAISIÄN MUSIIKKIKASVATUS	16
2.1 MUSIIKKILEIKKIKOULU.....	16
2.2 SOITINVALMENNUS.....	17
 3. MUSIIKIN PERUSOPINNOT	18
3.1 TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET	18
3.2 OPPILAAT	19
3.3 OPPIAINEET JA OPINTO-OHJELMA	20
3.4 OPINTOJEN LAAJUUS	21
3.5 OPETUSMÄÄRÄT	21
3.6 ARVIOINTI	22
3.7 OPINTOTASOT JA TODISTUKSET SEKÄ NIIHIN MERKITTÄVÄT TIEDOT	24
 4. MUSIIKIN SYVENTÄVÄT OPINNOT.....	26
4.1 TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET	26
4.2 OPPILAAT.....	26
4.3 OPPIAINEET JA OPINTO-OHJELMA	27
4.4 OPETUSMÄÄRÄT	27
4.5 PÄÄTTÖTODISTUS JA SIIHEN MERKITTÄVÄT TIEDOT	27
4.6 ARVIOINTI	29
 5. AIKUISTEN MUSIIKIN OPETUS	31
5.1 TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET	31
5.2 OPPILAAT	31
5.3 OPPIAINEET JA OPINTO-OHJELMA	31
5.4 TODISTUKSET JA ARVIOINTI.....	31

6. TYÖTAVAT, ARVIOINTI JA YKSILÖLLISTÄMINEN MUSIIKIN OPETUKSESSA	32
6.1 TYÖTAVAT MUSIIKIN OPETUKSESSA	32
6.2 OPPIMISEN ARVIOINTI MUSIIKIN OPETUKSESSA	33
6.3 OPPIMÄÄRÄN JA OPETUKSEN YKSILÖLLISTÄMINEN	34
6.4 OPINTOSUUNNITELMAN LAATIMINEN OMAN OPETTAJAN KANSSA	35
7. AIEMPIEN OPINTOJEN HYVÄKSILUKEMINEN JA OPPILASVALINTA	37
8. YHTEISTYÖ, TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN JA ARVIOINTI	38
8.1 YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN KANSSA	38
8.2 YHTEISTYÖ MUIDEN TAHOJEN KANSSA	38
8.3 OMAN ALUEEN KULTTUURIPALVELUJEN TUOTTAMINEN	38
8.4 ITSEARVIOINTI	38
9. OPPILAAN POISSAOLOT JA EPÄTYYDYTTÄVÄ OPISKELUMENESTYS	40
10. NAANTALIN MUSIIKKIOPISTON ARVOT	41

1. JOHDANTO (OPH-2068-2017: 11)

1.1 TAITEEN PERUSOPETUKSEN MUSIIKIN LAAJA OPPIMÄÄRÄ

Taiteen perusopetus on osa yleissivistävää koulutusta ja sitä ohjaavat laki (633/1998) ja asetus (813/1998) taiteen perusopetuksesta. Tämä opetussuunnitelma on voimassa 1.8.2018 alkaen. Opetussuunnitelma on laadittu Opetushallituksen antamien perusteiden mukaisesti (20.9.2017, OPH-2068-2017) ja Naantalin koulutuslautakunnan 22.5.2018 hyväksymänä. Uudistettu opetussuunnitelma otetaan määräysten mukaisesti käyttöön 1.8.2018 lähtien siten, että taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opintonsa 31.7.2018 jälkeen aloittavat oppilaat opiskelevat kyseisen opetussuunnitelman mukaan. Opetushallitus päättää taiteenaloittain taiteen perusopetuksen tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä (opetussuunnitelman perusteet). Opetussuunnitelman perusteet voivat sisältää erilaajuisia oppimääriä. Ennen 1.8.2018 taiteen perusopetuksessa laajan oppimäärän opintonsa aloittaneet oppilaat voivat suorittaa opintojaan vanhojen ja kumottujen määräysten mukaan laadittuja opetussuunnitelmia noudattaen enintään 31.7.2021 saakka. Näiden määräysten perustana on 29.4.2004 hyväksytty ja 1.8.2004 käyttöön otettu opetussuunnitelma, jota täydennettiin Naantalin koulutuslautakunnan 20.3.2012 hyväksymänä.

Musiikin laajan oppimäärän mukaisen taiteen perusopetuksen tehtävänä on luoda edellytykset hyvän musiikkisuhteen syntymiselle. Tavoitteena on, että oppilas kehittää musiikillista osaamistaan ja iloitsee oppimisestaan. Opetus antaa valmiuksia musiikin itsenäiseen harrastamiseen ja oppilaan tavoitteiden mukaiseen musiikkiopintojen jatkamiseen muilla koulutusasteilla. Opetus tarjoaa siten myös valmiudet musiikin ammattiopintoihin. Musiikillisten taitojen kartuttamisen lisäksi oppilasta rohkaistaan opinnoissaan esteettiseen kokemiseen, luovaan ajatteluun ja tuottamiseen sekä uusien ratkaisujen etsimiseen. Opintojen edetessä oppilas oppii tunnistamaan musiikilliset vahvuutensa ja löytää omat tapansa ilmaista itseään musisoiden. Opetus tukee oppilaan myönteisen minäkuvan, terveen itsetunnon ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä. Oppilasta ohjataan tekemisen ja osallisuuden kautta ymmärtämään musiikin merkityksiä kulttuurin kokonaisuuteen kuuluvina ilmiöinä. Näin oma musiikkiharrastus voi asettua osaksi elävää ja toimivaa musiikkikulttuuria sekä koko taiteiden kenttää.

Musiikin perusopintojen ja syventävien opintojen opetuksen tulee sisältää seuraavat tavoitealueet:

- esittäminen ja ilmaiseminen
- oppimaan oppiminen ja harjoittelu
- kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen
- säveltäminen ja improvisointi

Naantalin Musiikkiopiston opetus perustuu taiteen perusopetuksen ja musiikin laajan oppimäärän osalta taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusteiden (OPH-2068-2017) pohjalta laadittuun opetussuunnitelmaan sekä järjestämisluvan osalta

Opetusministeriön päätökseen (nro 36/450/92). Opetusministeriö on määritellyt taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) 15 §:n ja 1 momentin nojalla päätöksen koskevan musiikkia sekä tanssia siten, että musiikkia koskee ko. taidealan laajan oppimäärän mukainen opetus. Tästä johtuen tanssin osalta opetus voidaan toteuttaa yleistä oppimäärää koskevien määräysten ja opetussuunnitelman perusteiden edellyttämällä tavalla ko. opetusta järjestettäessä.

1.2 NAANTALIN MUSIIKKIOPISTON TOIMINTA-AJATUS (OPH-2068-2017: 1.3)

Naantalin Musiikkiopisto tarjoaa korkeatasoista ja monipuolista opetusta sekä on toiminta-alueellaan Naantalissa musiikin opetuksesta vastaava oppilaitos. Opetuksen perustana ovat klassinen traditio ja akustiset soittimet. Näistä syntyy erinomainen lähtökohta kaikelle musiikin opiskelulle ja harrastamiselle – myös pop- ja jazz-musiikin, vanhan suomalaisen musiikkiperinteen sekä uusimman musiikkiteknologian alueilla. Musiikkiopistossa hankittuja taitoja ja tietoja voi hyödyntää osana hyvää harrastusta sekä usein myös myöhemmissä opinnoissa eri opiskelualoilla.

Musiikkiopisto järjestää taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista opetusta sekä tarvittaessa muutakin alan koulutusta. Musiikkiopisto keskittyy lasten ja nuorten musiikkikasvatukseen, mutta se järjestää opetusta myös muille ikäryhmille. Musiikin harrastaminen edistää tutkimusten mukaan terveyttä ja hyvinvointia. Naantalin Musiikkiopisto luo toimialueensa asukkaille mahdollisuuksia henkisen hyvinvoinnin ja itsen kehittämiseen. Tasa-arvoinen musiikkikasvatusjärjestelmä tukee personallisuuden kehittymistä, vahvistaa minäkuva, antaa tärkeitä elämänhallinnan välineitä sekä laaja-alaisia valmiuksia myös muille aloille. Lisäksi musiikkiharrastus kehittää sosiaalisia taitoja, joita tarvitaan myös työelämässä. Yhdessä tekeminen lisää yhteenkuuluvuuden tunnetta ja on siten myös merkittävä syrjäytymisen ehkäisijä. Musiikki on kieli, joka yhdistää kansoja ja kulttuureja. Kansainvälistyvässä maailmassa nuoret tarvitsevat kielitaidon ohella monenlaisia valmiuksia, esimerkiksi hyviä viestintä- ja esiintymistaitoja.

Musiikkiopisto on alueellinen vetovoimatekijä, ja sillä on positiivinen vaikutus myös toiminta-alueensa imagoon. Tutkimusten mukaan perheissä arvostetaan lapsille ja nuorille tarjottavia laadukkaita harrastus- ja opiskelumahdollisuuksia. Vision funktionaalisessa mielessä Naantalin Musiikkiopiston tarjoama korkeatasoinen opetus luo edellytykset musiikin elinikäiseen harrastamiseen ja antaa valmiudet musiikin ammattiopintoihin: "Naantalin Musiikkiopisto alueellisena musiikkioppilaitoksena antaa monipuolista ja laadukasta musiikkikoulutusta, jossa huomioidaan historiallisen kulttuuriperintömme ohella myös uudet innovaatiot".

Naantalin Musiikkiopisto tuottaa konserttien ja tapahtumien lisäksi palveluita eri kohderyhmille, kuten kouluille, päiväkodeille, vanhusten palvelukeskuksille, musiikkijuhlille sekä toisille opetus- ja kulttuurialan toimijoille. Naantalin Musiikkiopistossa pyritään vaalimaan ja kehittämään kansallista musiikkikulttuuria ja ottamaan huomioon myös musiikkiopiston oman toiminta-alueen kulttuurihistoria. Opetuksessa huomioidaan

johdonmukaisesti myös modernin tietotekniikan uusimmat innovaatiot. Naantalin Musiikkiopisto on merkittävä musiikkialan asiantuntija- ja palvelukeskus omalla toiminta-alueellaan.

1.3 OPPIMISKÄSITYS JA OPPIMISYMPÄRISTÖ

Opetussuunnitelma perustuu oppimiskäsityksen, jossa oppilas on aktiivinen toimija: hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti – sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta. Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta (OPH, 2017:11).

Musiikinopiskelun tavoitteiden ja esiintymistottumuksen saavuttamiseksi säännöllisesti toistuvat musiikkitilaisuudet, musiikki-illat, oppilaskonsertit jne. kuuluvat oppilaitoksen työvuoden ohjelmaan. On suositeltavaa, että oppilaat harrastavat musiikin kuuntelua ja osallistuvat erilaisiin konsertteihin kuulijoina. Solististen oppiaineiden lisäksi oppilaat valitsevat tässä opetussuunnitelmassa esitetyllä tavalla täydentäviä ja valinnaisia opintoja. Tämä tukee oppilaslähtöisyyttä ja rohkaisee oppilaita asettamaan omia oppimistavoitteita sekä tekemään opintoihin liittyviä valintoja niiden pohjalta. Opintojen edetessä oppilaita ohjataan ottamaan yhä enemmän vastuuta omasta oppimisestaan.

Musiikkiopisto noudattaa toiminnassaan ylläpitäjän hyväksymää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa. Oppilaitokset arvot on esitelty erikseen tässä opetussuunnitelmassa (luku 10).

1.4 OPETUSSUUNNITELMAN LAATIMINEN

Opetussuunnitelman laatiminen Naantalin Musiikkiopistossa aloitettiin lokakuussa 2017 siten, että lokakuun 2017 ja tammikuun 2018 välisenä aikana opettajat suunnittelivat uutta opetussuunnitelmaa ja sen sisältöä omissa työryhmissään. Opetussuunnitelman rakenne-ehdotus esiteltiin tammikuussa 2018, minkä jälkeen opettajat kokosivat omien oppiaineidensa sisältöjä uusien tavoitteiden mukaisesti. Kootut materiaalit olivat suunnitelman eri etenemisvaiheissa esillä koko musiikkiopiston henkilöstölle. Opetussuunnitelmaa esiteltiin maaliskuu–huhtikuussa 2018 myös musiikkiopiston oppilaiden, heidän huoltajiensa, toisten musiikkiopistojen ja Naantalin koulujen edustajille. Kokoavana ohjausryhmänä on toiminut musiikkiopiston kollegio. Suunnittelussa ja opetussuunnitelman laadinnassa on haluttu huomioida paikallinen kulttuuriperintö, taiteenalamme kansalliset ja kansainväliset muutokset sekä toimintaympäristömme erityispiirteet (OPH-2068-2017: 1.2).

1.5 OPETUSSUUNNITELMAN JATKUVA KEHITTÄMINEN

Oppilaitoksen opetussuunnitelman kehittäminen on jatkuva prosessi, joka palvelee koko oppilaitosyhteisöä, tukee ja mahdollistaa tavoitteiden asettamista, saavuttamista ja niiden toteutumisen arviointia. Osana opetuksen jatkuvaa kehittämistyötä on sisäinen arviointi, joka edistää myös oppilaan oppimisen edellytyksiä ja vie eteenpäin kehitys- ja suunnittelutyötä (ks. luku 8.4). Valtakunnallisten yhteistyömuotojen ohella erityisen merkittäviä ovat OPH:n ja taideyliopiston (Sibelius-Akatemia) tuottamat mahdollisuudet jatkuvassa kehittämistyössä.

Ulkomaisista musiikkioppilaitosjärjestelmistä saatujen kokemusten vaihtaminen ja hyödyntäminen ovat osa opetustyön kehittämistä. Tieto muiden maiden käytännöistä on tärkeää myös opintojen yhtenäistämisessä ja kansainvälisen vertailukelpoisuuden lisäämisessä.

1.6 TAITEEN PERUSOPETUKSEN OPINTOJEN RAKENNE

Laki taiteen perusopetuksesta 1 § (21.8.1998/633) määrittelee taiteen perusopetuksen olevan tavoitteellista tasolta toiselle etenevää, ensisijaisesti lapsille ja nuorille järjestettävää eri taiteenalojen opetusta. Opetus antaa oppilaalle valmiuksia ilmaista itseään ja hakeutua kyseisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen. Taiteen perusopetuksen yhteydessä voidaan järjestää myös muuta taiteen edistämiseen liittyvää toimintaa. Taiteen perusopetuksen musiikin laaja oppimäärä muodostaa opintokokonaisuuden, joka jakautuu perustasoon ja syventäviin opintoihin. Musiikkioppilaitoksissa johdantojaksona on musiikin varhaiskasvatus.

Opinnot etenevät musiikkioppilaitoksissa tasolta toiselle seuraavasti:

- musiikin varhaiskasvatus
- soitinvalmennusryhmät
- musiikin perustason opinnot
- syventävät opinnot (päättötodistus)

Perusopintojen tarkoituksena on keskeisten taitojen tavoitteellinen harjoittelu ja pitkäjänteinen kehittäminen. Syventävien opintojen tarkoituksena on opintojen laajentaminen tai painottaminen.

LYHENTEET:

BÄNDI

lähinnä pop- ja jazz-musiikkiin liittyvää yhteissoittoa, joka voidaan toteuttaa myös soitinvalmennuksena

BÄNDILAULU

lähinnä pop- ja jazz-musiikkiin liittyvää laulamista, jossa kehitetään musiikillisia taitoja myös yhteismusiikin alalla sekä luodaan samalla valmiuksia muiden instrumenttien tai esim. laulun tai musiikkiteknologian oppinoille. Opintojakso voidaan toteuttaa myös soitinvalmennuksena.

IMPRO

musiikki-improvisaatioon liittyvä opintojakso, joka voi sisältää kansanmusiikin ohella myös muita genrejä

KAMU

kamarimusiikki sekä vastaava yhteissoitto

KONKA

konserttikasvatus, joka sisältää konserttien seuraamista ja arvioimista, siten että

- KONKA G, perusopintojen 1. taso (opintokokonaisuus G) edellyttää vähintään kahden konsertin seuraamista
- KONKA F, perusopintojen 2. taso (opintokokonaisuus F) edellyttää vähintään neljän konsertin seuraamista
- KONKA E, perusopintojen 3. taso (opintokokonaisuus E) edellyttää vähintään kuuden konsertin seuraamista
- KONKA D, osana syventäviä opintoja edellyttää vähintään neljän konsertin seuraamista sekä esseemuotoisen kirjoitelman laatimisen yhdestä konsertista. Syventävissä opinnoissa seurattavien konserttien tulee olla muita kuin musiikkiopiston oppilaskonsertteja.

LAULUYHTYE

laulamista ja samalla myös muita musiikkitaitoja kehittävä ensemble

MESTARIKURSSI

mestarikursseille osallistuminen ja ohjelmiston valmistaminen. Mestarikurssien tulee olla musiikkiopiston sekä oman opettajan hyväksymiä.

MUPE

musiikin perusteet

MUSHIS

musiikin historia ja nykyaika

MUSKIR

musiikin kirjoittaminen

MUSMAR

musiikkimarkkinointi

MUSMEDIA

musiikkimedia

MUSTEK

musiikkiteknologia

OMA KONSERTTI D

oman konsertin valmistaminen

ORKESTERI

kamarimusiikkiyhtyettä laajempi kokoonpano

SAARKANMUS

saaristollisen toimintaympäristömme kansanmusiikkiin keskittyvä opintojakso, joka voi sisältää myös kansanmusiikkia muualta

S-INSTR

sivuinstrumentti (jokin soitin tai laulu)

SOITINVALMENNUS

opintoihin valmentavaa opetusta, joka etenee ensisijaisesti soittimen valmennusryhminä tai yhteissoittoryhminä (bändikoulu)

SOINNUTUS

harmoniaopin opintojakso

TANSSI

opintosuoritus OPS:n ohjeiden ja sisältöjen mukaisesti silloin kun ko. opetusta on tarjolla

TEEMAPERIODI

lukuvuosittain vaihteleva syventäviin opintoihin liitettävissä oleva opintojakso

VP-SÄESTYS

vapaa säestys, piano

Opintosisällöt ja niiden tavoitteet on määritelty tämän opetussuunnitelman liiteosassa oppiaineittain. Opetustarjonta saattaa vaihdella eri lukuvuosina, minkä vuoksi on tärkeää, että oppilaat laativat keväisin seuraavaa lukuvuotta koskevan opiskelusuunnitelman yhdessä oman opettajansa kanssa. Nämä suunnitelmat hyväksytetään rehtorilla. Opiskelusuunnitelman laatiminen on tärkeää kaikissa opiskeluvaiheissa, mutta erityisesti se painottuu syventävissä opinnoissa ja niiden lopputyön ennakkosuunnittelussa (ks. luvut 3.2 ja 6.4). Opintojaksoissa – erityisesti syventävissä opinnoissa – on myös mahdollista hyödyntää internetissä saatavilla olevia luentoja tai opetusmateriaaleja.

Tässä opetussuunnitelmassa opintotasot on merkitty kirjaimin tasolta toiselle etenevässä tavoitteellisessa opintorakenteessa. Taideyliopiston (musiikkiyliopisto, Sibelius-Akatemia) ja aiemman musiikkiopistotason (syventävät opinnot 1.8.2018 alkaen) käyttämät kirjaimet opintotasoista (A, B, C ja D) saavat loogisen jatkon perusopinnoissa (D, C, E, F ja G). Myös perusopinnoissa – tai tarvittaessa jo varhaiskasvatuksen ikäryhmissä, mm. soitinvalmennuksessa – voidaan myös käyttää tasokuvauksissa kirjainmerkintöjä (H ja I). Nämä kuvaukset ovat musiikin opetusosalalla tuttuja: esimerkiksi Sibelius-Akatemian diplomitutkinto on jo 1980-luvulla kuvattu A-tutkintona. Myös tätä alempana olevat tutkinnot esim. B-, C- ja D-tutkinnot, ”kurssitutkinnot” ja ”tasosuoritukset” ovat yleisesti tunnettuja niihin sisältyvien tasojen, ohjelmistojen sekä erityisesti opintotasojen hierarkkisen rakenteen osalta.

Kootusti koko rakenne voidaan esittää seuraavasti:

opintotaso A (taideyliopisto, musiikkiyliopisto, Sibelius-Akatemia)

opintotaso B (taideyliopisto, musiikkiyliopisto, Sibelius-Akatemia tai ammattikorkeakoulu)

opintotaso C (taideyliopisto, musiikkiyliopisto, Sibelius-Akatemia tai ammattikorkeakoulu)

opintotaso C (taideyliopisto, musiikkiyliopisto, Sibelius-Akatemia, ammattikorkeakoulu tai musiikkiopisto)

opintotaso D (taideyliopisto, musiikkiyliopisto, Sibelius-Akatemia, ammattikorkeakoulu tai musiikkiopisto)

opintotaso E (musiikkiopisto)

opintotaso F (musiikkiopisto)

opintotaso G (musiikkiopisto)

Opetussuunnitelmassa (1.8.2018 alkaen) uudet tasokuvaukset määritellään seuraavasti:

Musiikkiopiston syventävien opintojen osalta käytetään tasokuvausta D ja erikseen määritellyissä tilanteissa (ks. syventävät opinnot) tarvittaessa myös tasokuvausta C.

Musiikkiopiston perusopinnoissa aiemmat "perustason tasosuoritukset"

pt 1 (1/3), pt 2 (2/3) ja pt 3 (3/3) on nyt korvattu ja opintotasoja kuvataan kirjaimin seuraavasti:

- opintotaso E (perustason kolmas opintotaso, entinen "pt 3")
- opintotaso F (perustason toinen opintotaso, entinen "pt 2")
- opintotaso G (perustason ensimmäinen opintotaso, entinen "pt 1")

Opintorakenne kuvaa selkeästi tasolta toiselle etenemisen. Siinä on huomioitu myös mahdollisuus viedä opintoja eteenpäin ammatilliselle tasolle saakka silloin, kun oppilaan omat tavoitteet ja aiemmat opinnot sen mahdollistavat. Opetus antaa valmiuksia musiikin itsenäiseen harrastamiseen ja oppilaan tavoitteiden mukaiseen musiikkiopintojen jatkamiseen muilla koulutusasteilla. (OPH-2068-2017: 11)

Musiikkiopistossa hankitut taidot ja tiedot ovat hyödynnettävissä osana hyvää harrastusta. Niistä on usein hyötyä myös myöhemmissä opinnoissa eri opiskelualoilla. Laajemmin ajatellen opinnot tukevat ihmisenä kasvamista ajattelun taitoja ja luovuutta kehittämällä. Tutkimusten mukaan musiikin opiskelu kehittää monia taitoja ja tukee mm. kielten ja matemaattisten taitojen kehittymistä. Näin ollen musiikkiharrastus on tukena myös oppilaan myönteisen minäkuvan, terveen itsetunnon ja vuorovaikutustaitojen kehittymisessä. (OPH-2068-2017: 11.2, 11.3)

Varhaisiän musiikkikasvatus toimii osaltaan myös johdantojaksona myöhemmille opinnoille. Opetusta voidaan toteuttaa osana perusopetusta tai pääsääntöisesti alle 7-vuotialle suunnatussa varhaisiän musiikkikasvatuksessa soitinvalmennuksena. Tällöin näitä opintotasoa voidaan tarvittaessa kirjata seuraavasti:

- opintotaso **H** (soitinvalmennus integroituna osaksi perusopintoja tai varhaisiän musiikkikasvatusta)
- opintotaso **I** (varhaisiän musiikkikasvatuksen opinnot)

Aikuisten opintojen osalta (ks. luku 5.) tavoitteet ja sisällöt ovat samat kuin musiikin perusopinnoissa ja syventävissä opinnoissa. Opetuksen tehtävänä on kehittää musiikillisia valmiuksia sekä antaa mahdollisuus yhteismusisointiin

1.7 OPINTOKOKONAISUUDET JA NIIDEN LASKENNALLISET LAAJUUDET

Perusopintojen 1. taso, opintokokonaisuus G, laskennallinen laajuus 200–250 tuntia

Giocoso! – musiikin iloa, musiikin alkeiden ja perusteiden omaksumista

Tavoitteena instrumenttiopinnoissa ja musiikin perusteissa on perustaitojen opettelu ja niiden hallinta opintotason (G) mukaisesti. Osa opetuksesta voidaan toteuttaa myös valmennusopetuksena. Vapaavalintaisia opintoja on mahdollista valita opintotason sisältöjen mukaisesti (esim. kamarimusiikki, konserttikasvatus, lauluyhtye ja musiikkiteknologia).

Perusopintojen 2. taso, opintokokonaisuus F, laskennallinen laajuus 200–250 tuntia

La Forza di musica! – musiikin voimaa ja perustaitojen hallintaa

Tavoitteena instrumenttiopinnoissa ja musiikin perusteissa on taitojen opiskelu ja niiden hallinta opintotason (F) mukaisesti. Vapaavalintaisista opinnoista valitaan vähintään kaksi opintojaksoa opintotason mukaisesti (esim. kamarimusiikki, orkesteri, konserttikasvatus, lauluyhtye ja musiikkiteknologia). Opettaja suunnittelee yhdessä omien oppilaidensa kanssa opintotason opinnot. MUPE F (musiikin perusteet) on tärkeä osa tätä opintotasoa. Tämän

vuoksi sen suorittaminen on lähtökohtaisesti suositeltavaa jokaiselle oppilaalle, mikäli valitsemiselle ei ole tiedossa esteitä osana omaa opintosuunnitelmaa.

Perusopintojen 3. taso, opintokokonaisuus E, laskennallinen laajuus 300–400 tuntia

Espressivo della musica! – musiikillista ilmaisua ja kehittyviä musiikillisia taitoja

Tavoitteena instrumenttiopinnoissa ja musiikin perusteissa on opintotason (E) mukaisten taitojen opiskelu ja niiden kehittäminen kohti syventäviä opintoja. Vapaavalintaisista opinnoista valitaan vähintään kolme opintojaksoa ko. opintotason mukaisesti (esim. kamarimusiikki, orkesteri, bändi, musiikin kirjoittaminen, sivuinstrumentti, konserttikasvatus, lauluyhtye ja musiikkiteknologia). Opettaja suunnittelee yhdessä omien oppilaidensa kanssa tämän opintotason opinnot. MUPE E (musiikin perusteet) ja MUSHIS E (musiikin historia) ovat erittäin tärkeä osa tätä opintotasoa. Tämän vuoksi MUPE E ja MUSHIS E ovat lähtökohtaisesti oman opettajan suosituksena jokaiselle oppilaalle, mikäli näiden opintojen valitsemiselle ei ole tiedossa esteitä osana omaa opintosuunnitelmaa

Syventävät opinnot, opintokokonaisuus D

Musiikin syventävissä opinnoissa oppilas laajentaa tai painottaa opintojaan valitsemallaan tavalla. Opettaja laatii yhdessä oppilaidensa kanssa opintosuunnitelman siten, että syventävät opinnot sisältävät seuraavat tavoitealueet:

- esittäminen ja ilmaiseminen
- oppimaan oppiminen ja harjoittelu
- kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen
- säveltäminen ja improvisointi

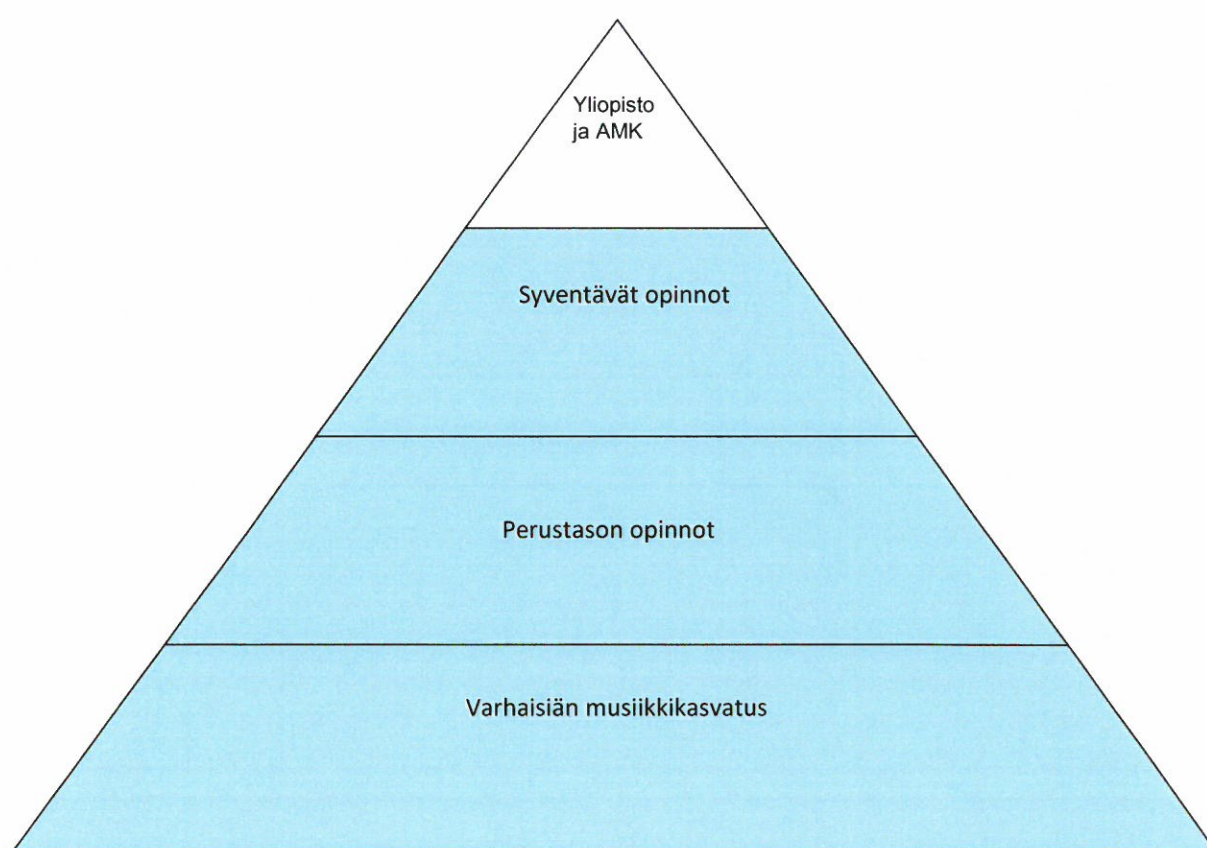
Laskennalliset laajuudet on määritelty seuraavasti:

Instrumenttiopintojen tai vastaavan muun pääaineen (esim. laulu, musiikkiteknologia tai musiikin kirjoittaminen) laajuus on 200 tuntia. Musiikin hahmottamisaineiden laajuus on 200 tuntia ja yhteismusiikin (esim. orkesteri, kamarimusiikki, bändi, lauluyhtye) 50–100 tuntia. Solistinen sivuaine on laajuudeltaan enintään 100 tuntia. Muiden vapaavalintaisten opintojen laajuus määrittyy opetusajan mukaisesti. Teemaperiodina voidaan toteuttaa opintosuunnitelman mukaisesti opintojaksoja, joiden sisältö ja laajuus voivat vaihdella eri lukuvuosina.

Vapaavalintaiset opinnot on esitelty opintojen rakennekuvauksessa. Opinnoista valitaan vähintään kolme opintojaksoa kyseisen opintotason mukaisesti. Musiikin hahmottamisaineet (esim. MUPE D, SOINNUTUS D, VAPAA SÄESTYS D, MUSIIKIN KIRJOITTAMINEN D) ovat erittäin tärkeä osa tätä opintotasoa. Tämän vuoksi niitä suositellaan suoritettaviksi. Opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti syventävät opinnot

suunnitellaan kuitenkin oppilaslähtöisesti oman opettajan kanssa. Pääaineen opintojakson D lisäksi valitaan vähintään kolme eri opintojaksoa täydentävistä tai valinnaisista opinnoista. Opiskelijan lopputyö voi sisältää pääaineen opintojen lisäksi erilaisia opintokokonaisuuksia, tai siinä voidaan keskittyä valittuun syvennettyyn osaamiseen.

Naantalin Musiikkiopiston antaman koulutuksen rakenne ja sen asema suhteessa korkeakouluopintoihin:

2. VARHAISIÄN MUSIIKKIKASVATUS (OPH-2068-2017: 11.1)

2.1 MUSIIKKILEIKKIKOULU

TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET

Varhaisiän musiikkikasvatuksen tavoitteena on lapsen luovuuden, musiikillisten valmiuksien ja itsetunnon kehittäminen. Myönteiset musiikilliset elämykset muodostavat pohjan hyvälle musiikkisuhteelle ja myöhemmille musiikkiopinnoille. Leikinomaisella toiminnalla edistetään lapsen ryhmässä toimimisen taitoja ja oppimisvalmiuksia. Kokemuksia ja elämyksiä vahvistetaan ottamalla toiminnassa huomioon oppimisen moniaistisuus ja muiden taiteenalojen tarjoamat mahdollisuudet. Varhaisiän musiikkikasvatukseen voidaan integroida instrumenttiopintoihin valmentavaa opetusta. Näin voidaan tarjota oppilaalle mahdollisuus kehittää taitojaan ja jatkaa opintojaan musiikkiopiston perustasolla, jos kyseessä olevan vuoden oppilasvalintamenettely sen oppilasmäärän osalta mahdollistaa.

Varhaisiän musiikkikasvatuksen tavoitteet:

- musiikinrakkauden herättäminen ja vaaliminen
- musiikillisten kykyjen ja valmiuksien kehittäminen seuraavilla alueilla:
 - kuuntelukyky ja musiikillinen muisti
 - äänenkäyttö ja laulutaito
 - rytmitaju
 - säveltaju
 - muototaju
 - harmoniataju
 - motoriikka
 - luova ilmaisu
- sosiaalisen ja emotionaalisen kehityksen tukeminen
- musiikillisen ja musikaalisen ilmaisutaidon kehittäminen sekä ohjaaminen tietoiseen musisointiin
- valmiuksien kehittäminen perustasolla suoritettavia opintoja varten

OPPILAAT

Musiikkileikkikoulussa opiskelevat pääsääntöisesti alle kouluikäiset lapset.

OPINTO-OHJELMA JA OPPIAINEET

Varhaisiän musiikkikasvatuksessa käytettävät musiikilliset työtavat ovat laulaminen, soittaminen, liikkuminen, kuuntelu ja muu luova ilmaisu (taideintegraatio). Tunneilla tutustutaan nuotti- ja rytmioopin sekä säveltapailun alkeisiin leikin ja kokonaisvaltaisen kokemisen kautta.

OPETUSMÄÄRÄT

Opetusta on 30, 45 tai 60 minuuttia kerran viikossa. Opetus laaditaan lähtökohtaisesti niin, että opetusryhmissä on 6–12 lasta.

2.2 SOITINVALMENNUS

Soitinvalmennuksesta on mahdollista edetä suoraan pääaineopintoihin oman opettajan arvioinnin mukaan ja muussa tapauksessa on edelleen mahdollisuus osallistua oppilasvalintaan. Soitinvalmennusta voidaan integroida osaksi varhaisiän musiikkikasvatusta tai perusopetusta. Soitinvalmennukseen otetaan oppilaiksi pääsääntöisesti alle kouluikäisiä lapsia. Opiskeluaika soitinvalmennuksessa on enintään kolme vuotta, minkä jälkeen oppilaan on viimeistään pyrittävä perusasteelle. Soitinvalmennusta on mahdollista tarjota sekä ryhmissä että yksilöopetuksena, mutta pääsääntöisesti sitä annetaan vähintään kahden tai kolmen oppilaan ryhmissä. Oppilaitoksessa on soitinvalmennusta myös kouluikäisille. Kouluikäisten soitinvalmennus on tarkoitettu pääsääntöisesti niille opiskelijoille, joille ei voida tarjota vielä varsinaista opiskelupaikkaa ja joilla kontakti henkilökohtaiseen instrumenttiin on ollut vähäinen.

Soitinvalmennuksessa oppilas tutustuu yhteen tai useampaan soittimeen ja muodostaa käsityksen soittoharrastuksesta. Mahdollisille tuleville opinnoille pyritään luomaan hyvä pohja. Soitinvalmennuspaikkaa voidaan suositella lapselle, jolle ei voida vielä tarjota varsinaista oppilaspaikkaa. Soitinkarusellissa tutustutaan yhden lukuvuoden aikana useaan soittimeen. Musiikin valmentavaa opetusta voidaan tarvittaessa toteuttaa myös yhteistyössä koulujen kanssa. Soitinvalmennusoppilas voi täydentää opintojaan osallistumalla yhteismusisointiin. (ks. luku 3.2)

3. MUSIIKIN PERUSOPINNOT (OPH-2068-2017: 11.2)

3.1 TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET

Perusopintojen tarkoituksena on innostaa oppilasta musiikin tavoitteelliseen opiskeluun ja musiikillisten taitojen pitkäjännitteiseen kehittämiseen. Opintojen lähtökohtana ovat oppilaan vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet. Tarjoamalla mahdollisuuksia monipuoliseen musiikilliseen toimintaan musiikin perusopinnot kehittävät oppilaan musiikillista ja luovaa ajattelua. Naantalin Musiikkiopistossa toteuttavat opintokokonaisuudet on määritelty OPH:n opetussuunnitelman perusteiden (OPH-2068-2017) mukaisesti. Nämä opintokokonaisuudet ja niiden tavoitteet, sisällöt ja laajuus on esitelty seuraavaksi. Yksittäinen opintokokonaisuus voi sisältää tavoitteita perusteiden eri tavoitealueilta. Perusopintoihin voidaan sisällyttää opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti myös vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia.

Tavoitteet:

Esittäminen ja ilmaiseminen

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta löytämään omat musiikilliset vahvuutensa ja ilmaisukeinonsa
- ohjata oppilasta elävään musiikilliseen ilmaisuun
- kannustaa oppilasta harjoittelemaan erilaisten esiintymistilanteiden hallintaa
- rohkaista oppilasta tutustumaan myös muiden taiteenalojen ilmaisukeinoihin ja taiteidenväliseen vuorovaikutukseen.

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta oppimaan instrumentti- ja yhteismusisointitaitoja päämääränään soittimen itsenäinen hallinta ja omaehtoinen ilmaisu
- ohjata oppilasta säännölliseen harjoitteluun ja oppimisensa arviointiin
- ohjata oppilasta musisoimaan korvakuulolta sekä lukemaan ja tulkitsemaan musiikin lajille ominaisia musiikin merkitsemistapoja
- kannustaa oppilasta soveltamaan musiikin hahmotustaitojaan musisoinnissa
- tarjota oppilaalle tilaisuuksia tutustua musiikkiteknologiaan työvälineenä
- ohjata oppilasta käyttämään ergonomisesti oikeita soittotapoja ja mielekkäitä harjoittelumenetelmiä
- ohjata oppilasta havainnoimaan ääniympäristöä ja suojelemaan kuuloaan.

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta kuuntelemaan omaa musisointiaan ja mukauttamaan se osaksi soivaa musiikillista kokonaisuutta
- ohjata oppilasta kehittämään omaa musiikin luku- ja kirjoitustaitoaan
- ohjata oppilasta musiikin ominaispiirteiden tunnistamiseen ja rakenteiden hahmottamiseen
- tukea oppilasta kasvamaan aktiiviseksi musiikin kuuntelijaksi ja kartuttamaan musiikin historian tuntemusta.

Säveltäminen ja improvisointi

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta tuottamaan omia musiikillisia ideoita ja ratkaisuja
- kannustaa oppilasta harjoittelemaan improvisoinnin, sovittamisen ja säveltämisen perustaitoja.

Keskeiset sisällöt

Musiikin perusopintojen keskeisenä sisältönä on monipuolinen perehtyminen oppilaan valitseman instrumentin tai instrumenttien perustekniikkaan, ohjelmistoon ja ilmaisumahdollisuuksiin. Opinnoissa tutustutaan monipuolisesti erilaisiin musiikin työvälineisiin ja työtapoihin ottaen huomioon oppilaan tavoitteet. Yhteismusisointitaitojen ja musiikin hahmottamistaitojen sekä historiatietoisuuden kehittäminen ovat olennainen osa opintoja. Eri sisältöalueiden integraatio opetuksessa vahvistaa musiikin kokonaisvaltaista hahmottamista. Naantalin Musiikkiopisto voi tarvittaessa myös laajentaa opintojen sisältöjä opetuksen tavoitteiden sekä oman toiminta-alueensa tarpeiden pohjalta.

3.2 OPPILAAT

Perusopinnoissa voivat opiskella henkilöt, jotka on hyväksytty oppilaiksi oppilaitokseen koulutuslautakunnan vahvistamien perusteiden mukaisesti ja joilla on edellytykset opiskella perusopinnoissa. Lisäksi opetukseen voidaan integroida – osana perusopetusta ja sen tavoitteita – opetusryhmissä annettavaa soitinvalmennusta. Soitinvalmennuksesta on mahdollista edetä suoraan pääaineopintoihin oman opettajan arvioinnin mukaan. (ks. luku 2.2) Kouluikäisten soitinvalmennus on tarkoitettu pääsääntöisesti niille opiskelijoille, jotka ovat menestyneet pääsykoetesteissä muutoin erinomaisesti, mutta kontakti henkilökohtaiseen instrumenttiin on ollut vähäinen.

Perusopinnot suositellaan pääsääntöisesti suoritettavaksi viimeistään sinä lukuvuonna, jona oppilas täyttää 18 vuotta tai viimeistään yhdeksän vuoden kuluessa opintojen aloittamisesta. Laulua pääaineenaan opiskelevan on suoritettava oppimäärä viimeistään kuuden vuoden kuluessa. Opintojen osalta merkityksellinen on vuosittain yhdessä oman opettajan kanssa

laadittava opintosuunnitelma. Siinä rohkaistaan oppilaita asettamaan omia oppimistavoitteita sekä tekemään opintoihin liittyviä valintoja niiden pohjalta. Opintojen edetessä oppilaita ohjataan ottamaan yhä enemmän vastuuta omasta oppimisestaan. Myös aikuisten opetuksen osalta opiskeluoikeus määritellään laaditun opetussuunnitelman mukaan. (ks. luku 5.)

Saavutettuaan ja hallittuaan perusopintojen oppimäärän oppilas voi laajentaa tai painottaa opintojaan syventävissä opinnoissa musiikkiopistossa järjestettävän opetuksen mukaisesti.

Mikäli oppilas ei edellä mainitussa määräajassa ole suorittanut perustason opintoja, voi hän perustellusta syystä anoa lisää aikaa opinnoilleen. Oppilaan opinto-oikeuden jatkumisen päättymisestä on mainittu luvussa 6.

3.3 OPPIAINEET JA OPINTO-OHJELMA

Oppilaalla tulee olla solistinen tai muu pääaine, minkä lisäksi oppilas osallistuu opetusohjelman mukaisten musiikin perusteiden opetukseen. Saavutettuaan pääaineessaan riittävät valmiudet oppilas voi anoa oikeutta solistisen sivuaineen opiskeluun. Sivuaineen myöntämisen ensisijaisena perusteena pidetään tavoitteellisia opintoja ja pääaineen perustaso F:n opintokokonaisuuden riittävää hallintaa. Oikeus opiskella urkujensoittoa pääaineena voidaan myöntää oppilaalle, jolla on riittävät valmiudet pianonsoitossa.

Opintojensa edellyttämässä vaiheessa orkesterisoitinoppilaat osallistuvat kamarimusiikki- ja orkesterisoittoon ja muut kuin orkesterisoitinoppilaat musiikkiopiston ko. lukuvuoden kamarimusiikki-, yhteissoitto- tai kuorotoimintoihin. Piano-, kitara- ja harmonikkaoppilaat osallistuvat vaihtoehtoisesti säestystehtäviin ja kamarimusiikkitoimintaan.

Perustasolla voidaan opetusta tarvittaessa toteuttaa soitinvalmennusryhmin (2–5 opiskelijaa), mikäli kyseessä olevan vuoden oppilasvalintamenettely sen oppilasmäärän osalta mahdollistaa. Valmennusryhmä voi tarvittaessa toimia varhaisiän musiikkikasvatuksesta perustasolle johtavana opintoväylänä tai suoraan väylänä yksilöopetukseen musiikin perustasolla. Opintosuunnitelma laaditaan tällöin lukuvuodeksi kerrallaan.

Perustasolla voidaan antaa opetusta mahdollisuuksien mukaan seuraavissa oppiaineissa ja aineryhmissä, siten kuin opintojen rakennetta kuvaavassa luvussa (1.6) on aiemmin esitelty. Opetus voi sisältää mm. seuraavia oppiaineita:

- solistiset oppiaineet: puhallinsoitinten-, jousisoitinten-, lyömäsoitinten-, harpun-, pianon-, cembalon-, urkujen-, kitaran-, harmonikan- ja sähkösoitinten soitto sekä laulu

- lisäksi seuraavat oppiaineet: musiikin perusteet ja musiikin historia, yhtye- ja kuorolaulu, yhtye- ja orkesterisoitto, säestys, kamarimusiikki, vapaa säestys, improvisointi, musiikin teknologia, musiikin kirjoittaminen, kansanmusiikki, bändi, konserttikasvatus ja soitinvalmennus
- eri oppiaineisiin liittyvät musiikin erikoisalojen opetus, kurssit, seminaarit ja projektit.

3.4 OPINTOJEN LAAJUUS

Perusopintojen ja syventävien opintojen yhteenlasketun oppimäärän laskennallinen laajuus on 1300 tuntia. Laajuuden laskennallisena perusteena on tältä osin käytetty 45 minuutin pituisia oppitunteja. Oppimäärän laskennallinen laajuus ei merkitse annettavien oppituntien määrää (ks. luku 1.7). Opetuksen osa-alueita ovat seuraavat opintokokonaisuudet:

- varhaisiän opinnot
- soitinvalmennus
- perusopinnot
- syventävät opinnot
- aikuisten opinnot

Opetustoiminnassa pyritään huomioimaan seuraavat tavoite-alueet:

- mahdollisuus pitkäjänteiseen opiskeluun
- edellytysten luominen elinikäiselle harrastamiselle
- oppilaan henkisen kasvun, persoonallisuuden ja luovan ongelmaratkaisukyvyyn kehittämisen tukeminen
- oppilaan ohjaaminen taiteelliseen ajatteluun ja oman työn arviointiin
- vuorovaikutus opetus- ja kulttuurialan toimijoiden kanssa
- kansainvälisen yhteistyön edistäminen

3.5 OPETUSMÄÄRÄT

Oppilas saa opetusta solistisessa pääaineessa 30–60 minuuttia viikossa ja solistisessa sivuaineessa pääsääntöisesti 30 minuuttia viikossa. (ks. myös luku 6.1)

Musiikin teoriaa sekä säveltapailua käsittelevissä musiikin perusteiden oppiaineissa annetaan ryhmäopetusta 45–90 minuuttia viikossa pääsääntöisesti ilman välivuolia. Musiikin tuntemusta, historiaa, soittimia sekä musiikkitermejä käsittelevässä musiikin historian perustason opintojaksossa annetaan opetusta pääsääntöisesti 90 minuuttia viikossa.

Muiden oppiaineiden osalta (esim. yhteissoittotoiminta, orkesterit, yhtyeet tai kuorotoiminta) opetus järjestetään opinto-ohjelman mukaisesti säännöllisesti tai periodeina. Yhteismusisoinnista ja valinnaisista opinnoista annetaan osallistumismerkintä.

3.6 ARVIOINTI (OPH-2068-2017: 6)

Oppimisen arvioinnin tehtävänä on ohjata opiskelun tavoitteiden asettamista ja auttaa oppilasta niiden saavuttamisessa. Arvioinnin ja palautteen tulee tukea oppilaan hyvän itsetunnon ja myönteisen minäkuvan kehittymistä. Monipuoliseen, jatkuvaan arviointiin sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja ja ohjausta itsearviointiin. Oppilaalle pyritään tiedottamaan arvioinnin periaatteista.

Oppimisen arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan musiikkiopintojen edistymistä. Myönteisessä hengessä annettava ohjaava palaute on olennainen osa musiikin oppimisprosessia ja opettamista. Arviointia tehtäessä huolehditaan, että arviointi kohdistuu ainoastaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen karttumiseen, ei oppilaan persoonaan tai ominaisuuksiin. Monipuoliseen jatkuvaan arviointiin sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja ja ohjausta itsearviointiin ja vertaisarviointiin.

Musiikin laajan oppimäärän arvioinnin kohteita ovat

- esittäminen ja ilmaiseminen
- oppimaan oppiminen ja harjoittelu
- kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen
- säveltäminen ja improvisointi.

Perusopinnoissa oppimisen arviointi painottuu jatkuvan palautteen antamiseen siten, että se edistää asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Oppilaan itsearviointitaitojen vahvistaminen tukee tätä tehtävää.

Syventävissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilaan taitojen syvenemistä opintojen painottumisen ja lopputyön mukaisesti. Syventävien opintojen aikana ja lopputyön toteutuksessa hyödynnetään itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin tarjoamia mahdollisuuksia. Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan lopputyölleen asettamat tavoitteet.

Oppiaineet ja opintokokonaisuudet arvioidaan seuraavasti:

perusopinnot E (laulun osalta perustaso E): hyväksytty tai uusittava

perusopinnot F (laulun osalta perustaso F): hyväksytty tai uusittava

perusopinnot G: hyväksytty tai uusittava

Opintokokonaisuuden todistukseen liitetään lyhyt sanallinen kuvaus oppilaan vahvuuksista.

Solistisissa aineissa opintojakson arvioivat esitetyn ohjelmiston ja sen teknisen sekä taiteellisen hallinnan osalta opiskelijan oma opettaja ja yksi musiikkiopiston opettajakollega. Solististen oppiaineiden ohjelmisto-osuuksissa lautakunnan vähimmäiskoko on siten kaksi arvioitsijaa. Asteikot ja prima vistan tai Vaccait, etydit ja muut vastaavat tekniset osiot arvioi oppilaan oma opettaja oppitunnin yhteydessä. Näin varmistetaan, että oppilas hallitsee kyseiset osa-alueet.

Muissa kuin solistisissa oppiaineissa riittää, että oma opettaja arvioi suorituksen. Syventävissä opinnoissa voidaan perustellusta syystä sekä rehtorin päätöksellä käyttää laajempaa lautakuntaa arvioimaan opintojakson suorittaminen. Oppilas esittää oppilaslähtöisin tavoittein laaditun kokoavan ohjelmiston joko muille oppilaille tai musiikkiopiston julkisessa konsertissa. Edellisen ohella – mikäli oppilas itse niin toivoo ja rehtori katsoo että ko. ajankohtana tarvittava lautakunta saadaan koolle – oppilas voi myös suorittaa ja esittää opintotason suoritukseen liittyvän esityksen ainoastaan lautakunnalle. Oppilaan oma opettaja kuuluu arviointilautakuntaan ja osallistuu arviointiin, mutta hän ei voi toimia ko. lautakunnan puheenjohtajana.

Arvioinnissa kiinnitetään huomiota aiemmin mainittuihin arvioinnin kohteisiin sekä oppilaan omaan itsearviointiin ja tavoitteiden asettamiseen. Opintojakson suorituksen sanallisen arvioinnin tiivistelmä myös tallennetaan sähköiseen opintosuoritusrekisteriin ja myöhemmin opintokokonaisuuden todistukseen liitetään lyhyt sanallinen kuvaus oppilaan vahvuuksista.

Oppilaita rohkaistaan luovaan ilmaisuun ja omien teosten ja musiikki-improvisaatioiden luomiseen. Myös omista tavoitteista lähtevä aktiivinen esiintyminen musiikkiopiston konserteissa toteuttaa monia opetussuunnitelman tavoitteita ja tukee mm. konserttikasvatuksen tavoitteita.

Muutoksenhaku

Kun oppilas saa tiedon arvioinnista, hän voi kahden kuukauden kuluessa pyytää arvioinnin suorittanutta opettajaa tai opettajia uusimaan arvioinnin. Jos oppilas on tyytymätön uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, oppilas voi pyytää arviointiin oikaisua rehtorilta. Arvioinnin oikaisua koskevaan päätökseen ei voi hakea muutosta valittamalla.

3.7 OPINTOTASOT JA TODISTUKSET SEKÄ NIIHIN MERKITTÄVÄT TIEDOT

Solististen aineiden tai muiden pääaineiden opinnot jakautuvat harjoiteltavan ohjelmiston sekä opintojakson sisällön ja vaikeusasteen mukaan tasoihin, joita on laulussa kaksi (F ja G) ja muissa solistisissa aineissa kolme (G, F ja E).

Tasolta toiselle siirrytään esittämällä osa harjoitellusta ohjelmistosta ko. lukuvuoden aikana. (ks. opetussuunnitelman liiteosa) Kyseessä olevan opintojakson hallinta voidaan osoittaa seuraavilla tavoilla:

- esitys konsertissa tai luokkakonsertissa
- ääni- tai videotallenne

Asteikot ja prima vistan tai Vaccait, etydit ja muut vastaavat tekniset osiot arvio oma opettaja oppitunnin yhteydessä. Näin varmistetaan, että oppilas hallitsee kyseiset osa-alueet. (ks. luku 3.6)

Musiikin perusteiden opinnot jakautuvat kolmeen tason (G, F ja E). Tarvittaessa voidaan perustaa musiikin perusteiden valmennusryhmiä.

Musiikin historian opinnot muodostavat yhden opintojakson osana perustason opintoja.

Musiikin laajan oppimäärän perusopintojen todistuksen saamiseksi on suoritettava pääaineen opintokokonaisuus E sekä kolme opetussuunnitelmassa määriteltyä täydentävää opintojaksoa.

Tasojen (G, F ja E) lähtökohtana (aiemmat pt 1, pt 2 ja pt 3) ovat Suomen Musiikkioppilaitosten Liiton aiemmat tasosuoritusohjeistukset. Näiden ohella suositellaan seurattavaksi myös Suomen ainoan musiikkiyliopiston – Sibelius-Akatemian – vastaavien tasojen vaatimuksia, joista löytyy etenkin nuorisokoulutuksen osalta saman sisältöisiä opintojaksoja.

Päättötodistus on virallinen asiakirja, jonka sisällössä tulee noudattaa opetussuunnitelman perusteita. Lisäksi Naantalin Musiikkiopistossa oppilas saa jokaisen suoritettun opintokokonaisuuden (G, F tai E) jälkeen diplomin opintojakson nimen mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus

Oppilaalle annetaan taiteenalan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot
 - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- sanallinen arvio oppilaan suorittamista taiteenalan laajan oppimäärän perusopinnoista
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- jos koulutusta järjestetään opetus- ja kulttuuriministeriön luvalla, merkitään todistukseen ministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus voi sisältää liitteitä.

4. MUSIIKIN SYVENTÄVÄT OPINNOT (OPH-2068-2017: 11.3)

4.1 TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET

Musiikin syventävissä opinnoissa oppilas laajentaa tai painottaa opintojaan valitsemallaan tavalla. Syventävien opintojen tulee sisältää seuraavat tavoitealueet:

- esittäminen ja ilmaiseminen
- oppimaan oppiminen ja harjoittelu
- kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen
- säveltäminen ja improvisointi

Koulutuksen järjestäjä määrittelee opetussuunnitelman perusteiden pohjalta opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet ja sisällöt sekä laajuuden. Syventäviin opintoihin voi sisältyä keskenään vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia. Niitä hyödyntäen koulutuksen järjestäjä voi suunnitella oppilaan valittavaksi erilaisia suuntautumisvaihtoehtoja. Vaihtoehtoiset opintokokonaisuudet ja suuntautumisvaihtoehdot suunnitellaan tukemaan lopputöiden toteuttamista. Yksittäinen opintokokonaisuus voi sisältää tavoitteita perusteiden eri tavoitealueilta.

Lopputyö

Opintojen aikana oppilas suunnittelee ja valmistaa musiikillista osaamista osoittavan laajan oppimäärän lopputyön, joka voi muodostua erilaisista kokonaisuuksista tai keskittyä tiettyyn syvennettyyn osaamiseen. Oppilas asettaa lopputyön tavoitteet ja päättää lopputyön toteutustavan yhteistyössä opettajiensa kanssa oppilaitoksen opetustarjonnan pohjalta. Lopputyö suositellaan toteutettavaksi opintojen loppuvaiheessa, mutta se on perustellusta syystä mahdollista toteuttaa jo aiemminkin.

4.2 OPPILAAT

Musiikkiopiston syventävissä opinnoissa voivat opiskella henkilöt, jotka ovat suorittaneet perustason oppimäärään kuuluvat opintojaksot Naantalin Musiikkiopistossa tai jotka ovat hankkineet vastaavat tiedot ja taidot ja tulleet opiskelijavalinnassa hyväksytyiksi.

Syventävät opinnot pyritään suorittamaan ensisijaisesti neljän vuoden kuluessa. Musiikkioppilaitoksen rehtori voi erittäin painavasta syystä ja erillisestä esityksestä opettajaa ja kollegiota kuultuaan myöntää lisää aikaa päättötodistukseen vaadittavan opintomäärän suorittamiseen. Tämän opintomäärän suoritettuaan oppilas voi pyrkiä musiikin ammattiopintoihin. Oppilaan opinto-oikeuden päättymisestä on mainittu luvussa 6.

4.3 OPPIAINEET JA OPINTO-OHJELMA

Syventävien opintojen opintorakenne on kuvattu luvussa 1.6. Opinnoissa annetaan opetusta kunkin lukuvuoden opetustarjonnan mukaan ja opetusaineet perustuvat siinä esitettyyn opintojen rakenteeseen. Edellisen ohella niihin voidaan sisällyttää eri oppiaineisiin liittyvät musiikin teemaperiodit, erikoisalojen opetus, kurssit, seminaarit ja projektit.

Yhteismusisoinnista ja valinnaisista opintojaksoista kirjataan vastaavan opintojakson suorittaminen. Musiikin laajan oppimäärän päättötodistuksen saamiseksi on suoritettava pääaineen opintokokonaisuus D sekä kolme opetussuunnitelman mukaista ko. lukuvuonna tarjolla olevaa opintojaksoa. Oppilas voi valita nämä opintojaksot joko täydentävistä tai valinnaisista syventävistä opinnoista sen mukaan kuin ne on tältä osin määritelty. Sivuaine voi olla yksi valinnaisista opintojaksoista. Valittavat opintojaksot tulee syventävissä opinnoissa valita kuitenkin siten, että nämä opinnot sisältävät seuraavat tavoitealueet:

- esittäminen ja ilmaiseminen
- oppimaan oppiminen ja harjoittelu
- kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen
- säveltäminen ja improvisointi

4.4 OPETUSMÄÄRÄT

Suoritettujen opintojaksojen ja tasosuoritteiden perusteella oppilas saa opetusta solistisessa tai muussa pääaineessa 45–90 minuuttia viikossa ja solistisessa sivuaineessa 30–45 minuuttia viikossa. (ks. myös luku 6.1)

Syventävien opintojen muissa oppiaineissa opetusta tarjotaan 45–90 minuuttia viikossa pääsääntöisesti ilman välivuolia.

Muiden oppiaineiden osalta (kuorot, orkesterit, yhtyeet ym.) opetus järjestetään opinto-ohjelman mukaisesti säännöllisesti tai periodeina.

4.5 PÄÄTTÖTODISTUS JA SIIHEN MERKITTÄVÄT TIEDOT

Syventävissä opinnoissa suoritetaan solistisessa tai muussa pääaineessa D-opintojaksot. Musiikin laajan oppimäärän todistuksen saamiseksi opiskelijan on tämän lisäksi suoritettava kolme opiskelusuunnitelman mukaista täydentävää tai valinnaista syventävien opintojen opintojaksoa. Ne valitaan lukuvuoden opetustarjonnasta siten, kuin ne on syventävissä opinnoissa määritelty. Sivuaine voi olla yksi valinnaisista opintojaksoista. Lopputyö suositellaan toteutettavaksi opintojen loppuvaiheessa, mutta se on perustellusta syystä mahdollista toteuttaa jo aiemminkin. Syventävien opintojen tulee sisältää seuraavat tavoitealueet:

- esittäminen ja ilmaiseminen
- oppimaan oppiminen ja harjoittelu
- kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen
- säveltäminen ja improvisointi.

Opintokokonaisuuksiin liittyvien opintotasojen osalta on opetussuunnitelmaan liitetty oppiainekohtaiset tiedot. Edellisen ohella voidaan hyödyntää erityisesti ohjelmistokokonaisuuden ja teosten osalta Suomen Musiikkioppilaitosten Liiton aiempia tasosuoritusohjeistuksia. Näiden lisäksi suositellaan erityisesti seurattavaksi myös Suomen ainoan musiikkiyliopiston – Sibelius-Akatemian – vastaavien opintojen sekä niiden suorittamiseen liittyviä vaatimuksia ja määräytyksiä, joissa on etenkin nuorisokoulutuksen osalta saman sisältöisiä opintoja ohjeistuksineen.

Oppilaalle annetaan taiteenalan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot ja syventävät opinnot.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot
 - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän syventävät opinnot
 - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
 - syventäviin opintoihin sisältyvän laajan oppimäärän lopputyön aihe
- sanallinen arvio oppilaan suorittamasta taiteenalan laajasta oppimäärästä
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- jos koulutusta järjestetään opetus- ja kulttuuriministeriön luvalla, merkitään todistukseen ministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus voi sisältää liitteitä.

Osallistumistodistus oppilaan suorittamista taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opinnoista:

Oppilaalle annetaan pyydettäessä osallistumistodistus hänen suorittamistaan taiteenalan laajan oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä. Osallistumistodistus voi sisältää liitteitä.

4.6 ARVIOINTI

Solistinen syventävien opintojen suoritus on mahdollista tehdä lopputyön yhteydessä. Myös lopputyö arvioidaan käyttäen arvosanoja hyväksytty tai uusittava. Solistinen arviointilautakunta antaa oppilaalle myös sanallisen palautteen ja arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan lopputyölleen asettamat tavoitteet. Oppilaan oma opettaja kuuluu arviointilautakuntaan ja osallistuu arviointiin, mutta hän ei voi toimia ko. lautakunnan puheenjohtajana.

Laajan oppimäärän arvioinnin lähtökohtana ovat oppilaan suorittamat syventävät opinnot. Arviointi kertoo, miten oppilas on saavuttanut taiteenalan laajan oppimäärän syventävien opintojen tavoitteet. Lopputyö arvioidaan osana syventäviä opintoja. Syventävien opintojen aikana oppilaalle annetaan mahdollisuus osoittaa osaamistaan monipuolisesti. Taiteenalan laajan oppimäärän arvioinnin kohteet perustuvat opetussuunnitelman perusteisiin (OPH-2068-2017).

Laajan oppimäärän arviointi perustuu koulutuksen järjestäjän hyväksymässä opetussuunnitelmassa määriteltuihin laajan oppimäärän arvioinnin kriteereihin. Päättötodistukseen merkitään sanallinen arvio oppilaan suorittamasta laajasta oppimäärästä. Sanallinen arvio kuvaa oppilaan edistymistä ja hänen saavuttamaansa osaamista suhteessa syventävien opintojen tavoitteisiin. Sanallisessa arviossa painotetaan oppilaan oppimisen ja osaamisen vahvuuksia.

Laajan oppimäärän arviointia täsmennetään taiteenalakohtaisesti näissä taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteissa.

Musiikin laajan oppimäärän arvioinnin kohteita ovat

- esittäminen ja ilmaiseminen
- oppimaan oppiminen ja harjoittelu
- kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen
- säveltäminen ja improvisointi.

Syventävissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilaan taitojen syvenemistä opintojen painottumisen ja lopputyön mukaisesti. Syventävien opintojen aikana ja lopputyön

toteutuksessa hyödynnetään itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin tarjoamia mahdollisuuksia. Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan lopputyölleen asettamat tavoitteet.

Arvioinnissa noudatetaan tämän opetussuunnitelman ohjeita ja määräyksiä.

Opintokokonaisuuden todistukseen liitetään lyhyt sanallinen kuvaus oppilaan vahvuuksista ja syventävien opintojen opintojaksot ja opintokokonaisuudet on tällöin hyväksytty tai kehoitetaan tarvittaessa uusimaan. Asteikot ja prima vistan tai Vaccait, etydit sekä muut vastaavat tekniset osiot arvioi oma opettaja oppitunnin yhteydessä. Näin varmistetaan, että oppilas hallitsee kyseiset osa-alueet

Muutoksenhaku

Kun oppilas saa tiedon arvioinnista, hän voi kahden kuukauden kuluessa pyytää arvioinnin suorittanutta opettajaa tai opettajia uusimaan arvioinnin. Jos oppilas on tyytymätön uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, oppilas voi pyytää arviointiin oikaisua rehtorilta. Arvioinnin oikaisua koskevaan päätökseen ei voi hakea muutosta valittamalla.

5. AIKUISTEN MUSIIKIN OPETUS (OPH-2068-2017: 11.4)

5.1 TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET

Tavoitteet ja sisällöt ovat samat kuin musiikin perusopinnoissa ja syventävissä opinnoissa. Opetuksen tehtävänä on kehittää musiikillisia valmiuksia sekä antaa mahdollisuus yhteismusisointiin.

5.2 OPPILAAT

Oppilaaksi ottamisen osalta sovelletaan tässä opetussuunnitelmassa aiemmin mainittuja periaatteita. Opinto-oikeus voidaan näiden mukaan antaa, kun opiskelijalla katsotaan olevan edellytykset tavoitteelliseen musiikin opiskeluun ko. ajanjaksolla tarjottavassa opetuksessa. Edelliseltä osin noudatetaan samoja yleisperiaatteita kuin perustason tai syventävien opintojen oppilasvalinnassa. Opiskelijalla on mahdollisuus hakea perustellusta syystä opintoihinsa lisääaikaa. Mikäli hän ei opetussuunnitelmassa mainitussa määräajassa ole suorittanut syventäviä opintoja, voi rehtori opintosuoritusten perusteella ja asianomaisia opettajia kuultuaan myöntää lisääaikaa opinnoille. Oppilaan opinto-oikeuden päättymisestä on mainittu luvussa 6.

5.3 OPPIAINEET JA OPINTO-OHJELMA

Aikuisopiskelijalla on mahdollisuus opiskella niitä solistisia oppiaineita tai muita tarjottavia pääaineita kuin perusopintojen ja syventävien opintojen osalta on tässä opetussuunnitelmassa aiemmin mainittu. Opiskelijat voivat osallistua oman opettajan kanssa laaditun ja rehtorin hyväksymän opiskelusuunnitelman mukaisesti täydentävien ja valinnaisten oppiaineiden opetukseen sekä oppilaitoksen yhtye-, kuoro- tai orkesteritoimintaan.

Suoritettujen opintosuoritusten perusteella opiskelija saa opetusta siten, kuin kunkin tason opetuksesta on muualla tässä opetussuunnitelmassa määrätty.

5.4 TODISTUKSET JA ARVIOINTI

Todistus annetaan opiskelusta ja opintokokonaisuuksien suorituksista. Opintokokonaisuuksien, tasolta toiselle etenevän ja tavoitteellisen opiskelun ja arvioinnin käytäntöjen osalta noudatetaan Naantalin Musiikkiopiston opetussuunnitelmassa aiemmin mainittuja ohjeita ja määräyksiä sekä Opetushallituksen ohjeistuksia (OPH-2068-2017: 6).

6. TYÖTAVAT, ARVIOINTI JA YKSILÖLLISTÄMINEN MUSIIKIN OPETUKSESSA

6.1 TYÖTAVAT MUSIIKIN OPETUKSESSA (OPH-2068-2017: 11.5)

Musiikin laajan oppimäärän opinnoissa painottuu oppilaan henkilökohtainen ohjaus. Oppilaalle tarjotaan myös mahdollisuus monimuotoiseen yhteistoiminnalliseen musiikin tekemiseen ja opiskeluun. Tavoitteisiin perustuvat ja oppilaan oppimista edistävät työtavat vahvistavat oppilaan motivaatiota ja itseohjautuvuutta. Koulutuksen järjestäjä ja opettajat huolehtivat yhdessä opiskeluympäristöjen kehittämisestä siten, että monipuolinen työskentely ja työtapojen käyttö opetuksessa on mahdollista. Työtapojen monipuolisuutta edistetään muun muassa hyödyntämällä teknologiaa tarkoituksenmukaisella tavalla. Oppimaan oppimisen taidot kehittyvät, kun oppilasta ohjataan työskentelyn suunnitteluun ja arviointiin.

Naantalin Musiikkiopisto antaa taiteen perusopetuksesta annettuun lakiin perustuen musiikin laajan oppimäärän mukaista opetusta. Opetus on tasolta toiselle etenevää ja tavoitteellista. Musiikkiopiston opetus perustuu opetussuunnitelman mukaiseen opintokokonaisuuden suorittamiseen, mikä tuottaa suoritetun opintokokonaisuuden perusteella myös jatko-opiskelukelpoisuuden. Opetustoiminnan ja tutkintorakenteen periaatteet ovat hyvin yhteneväisiä alakoulun, yläkoulun ja lukion opetuksen kanssa. Myös opetuksen rakenne on lähempänä edellä mainittujen oppilaitosten kuin vapaan sivistystyön toimijoiden opetuksen rakennetta. Myös musiikkioppilaitos jakautuu tutkintokokonaisuuksien osalta perustehtävissään: se antaa sekä musiikin varhaiskasvatuksen opetusta että perusopinnoista syventäviin opintoihin jatkuvaa opetusta. Opetus tavoittaa lapsia ja nuoria esikouluikäisistä aina lukiolaisiin asti. Myös opetus- ja loma-ajat noudattavat koulujen lukukausia ja lukuvuosi on musiikkiopistoissa 35 opetusviikon pituinen.

Oppilaitos saa opetusministeriön järjestämisluvan perusteella lakisääteistä eli tuntiperusteista valtionosuutta. Opetus on järjestetty opetushallituksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti ja toiminta perustuu edellä mainittuun lakiin. Naantalin Musiikkiopiston opetussuunnitelma on laadittu Opetushallituksen antamien perusteiden mukaisesti (OPH-2068-2017) ja Naantalin koulutuslautakunnan 22.5.2018 hyväksymänä.

Musiikkiopiston oppilaiden julkiset oppilasillat ja vastaavat eri instrumenttiryhmien julkiset konsertit kuuluvat tärkeänä osana opetussuunnitelmaan, musiikkiopiston toimintaan ja opettajien opetustyöhön. Jokaisen opettajan tulee huolehtia siitä, että joka lukukausi järjestetään omien oppilaiden julkinen oppilasilta tai muiden opettajien kanssa yhdessä toteutettu vastaava konsertti. Samalla rohkaistaan myös oppilaita seuraamaan muiden oppilaiden sekä eri instrumenttiryhmien konsertteja osana konserttikasvatusta.

Tavoitteiden mukaisesti (OPH-2068-2017: 11.2, 11.3) musiikkiopisto ohjaa oppilaitaan havainnoimaan ääniympäristöään ja suojelemaan kuuloaan. Oppimaan oppimisessa ja harjoittelussa ohjataan oppilaita huolehtimaan fyysisestä toimintakyvystään sekä ergonomiasta ja kuulonsuojelusta myös musisoidessaan.

Musiikkiopisto pyrkii turvaamaan työturvallisuuteen ja tältä osin kuulonhuoltoon liittyvät työsuojelulliset näkökohdat sekä akustisiin kysymyksiin liittyvät näkökulmat myös opetusjärjestelyiden osalta. Tätä tukee myös viikkotunnin (1 vt) muodostuminen. Viikkotunti on 60 minuutin pituinen. Siitä on opetusta 45 minuuttia ja loput 15 minuuttia on opetukseen liittyvää järjestelytyötä. Yleisesti kouluissa oppilaiden oppituntien välissä on 15 minuutin tauko. Musiikkiopistossa suositellaan edellä mainitun resurssin käyttämistä opetusjärjestelyihin sekä riittäviin taukoihin oppituntien välillä. Ko. tauko (15 min) on pidettävä työsuojelullisten argumenttien vuoksi ehdottomasti viimeistään 135 minuutin jälkeen.

Opetusjärjestelyissä pyritään käytettävissä olevien olosuhteiden mukaisesti kiinnittämään huomiota mahdollisimman hyvään työergonomiaan opetustilojen ja työvälineiden osalta.

Naantalin Musiikkiopistossa on perehdytty yllämainittuihin seikkoihin, ja 23.4.2018 laaditun muistion mukaan meluallistuksen ennaltaehkäisyssä tai vähentämisessä on otettava erityisesti huomioon myös seuraavat toimenpiteet:

"1) melun tekninen vähentäminen esimerkiksi vaimennusta, eristystä, melusuoja, kapselointia tai ääntä absorboivaa kattamista käyttäen 2) meluallistuksen keston ja voimakkuuden rajoittaminen. 3) työn suunnittelu siten, että riittävät lepoajat huomioon ottaen meluallistuminen mahdollisuuksien mukaan aika ajoin vähenee tai keskeytyy"

Meluntorjuntakeinojen järjestys ja keinot on yksilöity nykyisessä meluasetuksen (VNa 85/2006) 12 §:ssä.

Naantalin Musiikkiopisto noudattaa toiminnoissaan ylläpitäjän hyväksymää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa.

6.2 OPPIMISEN ARVIOINTI MUSIIKIN OPETUKSESSA (OPH-2068-2017: 11.6)

Oppimisen arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan musiikkiopintojen edistymistä. Myönteisessä hengessä annettava ohjaava palaute on olennainen osa musiikin oppimisprosessia ja opettamista. Sen tarkoituksena on ohjata oppilasta omien tavoitteiden asettamiseen ja tukea häntä niiden saavuttamisessa. Arvioinnissa ja palautteen antamisessa otetaan huomioon oppilaan hyvän itsetunnon ja myönteisen minäkuvan kehittyminen. Arviointia tehtäessä huolehditaan, että arviointi kohdistuu ainoastaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen karttumiseen, ei oppilaan persoonaan tai

ominaisuuksiin. Monipuoliseen jatkuvaan arviointiin sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja ja ohjausta itsearviointiin ja vertaisarviointiin.

Musiikin laajan oppimäärän arvioinnin kohteita ovat mm:

- esittäminen ja ilmaiseminen
- instrumentin hallinta
- oppimaan oppiminen ja harjoittelu
- kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen
- omien musiikillisten ajatusten kehittäminen, säveltäminen ja improvisointi
- kuuntelu, yhteismusiikki- ja yhteistyötaidot

Perusopinnoissa oppimisen arviointi painottuu jatkuvan palautteen antamiseen siten, että se edistää asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Oppilaan itsearviointitaitojen vahvistaminen tukee tätä tehtävää.

Syventävissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilaan taitojen syvenemistä opintojen painottumisen ja lopputyön mukaisesti. Syventävien opintojen aikana ja lopputyön toteutuksessa hyödynnetään itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin tarjoamia mahdollisuuksia. Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan lopputyölleen asettamat tavoitteet.

6.3 OPPIMÄÄRÄN JA OPETUKSEN YKSILÖLLISTÄMINEN (OPH-2068-2017: 5)

Koulutuksen järjestäjä kuvaa opetussuunnitelmassaan menettelytavat, joiden avulla voidaan tarvittaessa yksilöllistää oppimäärää vastaamaan oppilaan opiskelu- ja oppimisedellytyksiä. Mikäli oppilas ei kykene opiskelemaan oppilaitoksen opetussuunnitelman mukaisesti, voidaan opetussuunnitelman tavoitteita ja oppimäärää yksilöllistää vastaamaan oppilaan edellytyksiä.

Oppimäärää yksilöllistettäessä menettelyt dokumentoidaan koulutuksen järjestäjän päättämällä tavalla. Oppilaalle laaditaan tällöin esimerkiksi henkilökohtainen opiskelusuunnitelma yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa.

Yksilöllistäminen voi tarkoittaa tavoitteiden, sisältöjen, opiskeluajan, opetuksen toteuttamistavan, tarvittavien tukitoimien ja arviointimenettelyn yksilöllistämistä. Yksilöllistäminen tehdään niin, että oppilas voi kehittää taitojaan omista lähtökohdistaan. Mahdollisuudesta yksilöllistää oppimäärää annetaan tietoa huoltajille. Oppilaalle laaditussa henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa määritellään opiskelun tavoitteet, opiskelu-aika, opetuksen toteuttamistapa, tarvittavat tukitoimet ja mahdolliset suoritukset. Edellä mainittu suunnitelma tehdään instrumentin tai muun vastaavaan opiskellun pääaineen opettajan antaman lausunnon pohjalla. Henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman valmistelee ja laatii em. opettaja yhdessä oppilaan tai oppilaan huoltajan kanssa. Laaditun suunnitelman

hyväksyy rehtori. Samaa periaatetta käytetään myös keväisin laadittavissa opintojen jatkosuunnitelmissa.

Naantalin Musiikkiopistossa opetusta voidaan edellä mainituilla perusteilla yksilöllistää varhaisiän musiikkikasvatuksesta alkaen vaihto-ehtoisia opintopolkuja toteuttamalla. Eri oppilailla voi tämän vuoksi sisältyä opintoihin erilaisia opintokokonaisuuksia taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti (OPH-2068-2017).

Opetuksen tavoitteet ovat musiikkikasvatuksellisia ja oppilaalta edellytetään kykyä käyttää hyväkseen annettua opetusta. Tämän vuoksi opiskelijan tulee osoittaa myös omaa sitoutumistaan tavoitteelliseen opiskeluun, jotta opinnot on mahdollista suorittaa suunnitellussa määräajassa. Mikäli oppilas ei edellä mainitussa määräajassa ole suorittanut ko. opintojakson opintoja, voi hän perustellusta syystä anoa lisääaikaa opinnoilleen.

Oppilaan opinto-oikeuden päättymistä voidaan esittää tilanteessa, jossa oppilaan opiskelumotivaatio ja opintomenestys ovat koko opintovuoden osalta heikot, poissaolojen määrä on yli puolet pidetyistä tunneista tai oppilaalla on kolme peräkkäistä poissaoloa ilman pätevää syytä. Päätöksen tekee rehtori yhdessä opettajakollegion kanssa oppilasta, opettajaa ja huoltajaa kuultuaan. Musiikin perustason opinnoissa ja syventävissä opinnoissa rehtori voi kuitenkin asianomaisia opettajia kuultuaan myöntää hakemuksesta lisääaikaa opinto-oikeudelle ja opintojen suorittamiseen.

Oppilaitos voi antaa syventävien opintojen osalta lisäopetusta opinnoissaan hyvin menestyneille oppilaille, jotka tähtäävät musiikkialan ammattiin. Ensisijaisena tavoitteena on tukea oppilaita, jotka eivät ikänsä vuoksi voi vielä hakeutua ammattikoulutukseen. Lisäopetuksen tavoitteena on tukea erityislahjakkaiden nuorten musiikillista kehitystä asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Oppilaalle voidaan tällöin laatia henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, johon kirjataan opintojen tavoitteet ja opiskeltavat aineet.

Uusien opiskelijoiden osalta arvioidaan kuitenkin aina ensimmäisen lukuvuoden jälkeen ajanjakson opiskelumenestystä ja sitoutumista tavoitteelliseen opiskeluun opinto-oikeuden jatkumiseksi.

6.4 OPINTOSUUNNITELMAN LAATIMINEN OMAN OPETTAJAN KANSSA

Musiikkiopiston opettajat laativat kevätlukukaudella yhdessä omien oppilaidensa kanssa seuraavaa lukuvuotta koskevan opintosuunnitelman, joka edellyttää alle 18-vuotiaiden opiskelijoiden osalta huoltajan allekirjoitusta. Samalla myös huoltajilla on mahdollisuus seurata suunnitelman laatimista. Suunnitelmat palautetaan vuosittain maaliskuun aikana, mikäli toisin ei ole ilmoitettu. Valinnaisten opintojen osalta laaditun suunnitelman hyväksyy musiikkiopiston rehtori. Näin voidaan varmistaa tulevan lukuvuoden valittujen opintojen

sisällöt ja niiden aikataulu. Samalla varmistuvat myös tulevan lukuvuoden opetustarjontaan ja koordinointiin liittyvät seikat.

Opintosuunnitelman luomisella rohkaistaan oppilaita asettamaan omia oppimistavoitteita sekä tekemään opintoihin liittyviä valintoja niiden pohjalta. Opintojen edetessä oppilaita ohjataan ottamaan yhä enemmän vastuuta omasta oppimisestaan. Myös aikuisten opetuksen osalta opiskeluoikeus määritellään laaditun opetussuunnitelman mukaisesti. (ks. luku 5.)

Oppilaitos voi antaa syventävissä opinnoissa lisäopetusta opinnoissaan hyvin menestyneille oppilaille, jotka tähtäävät musiikkialan ammattiin. Oppilaalle voidaan tällöin laatia henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, johon kirjataan opintojen tavoitteet ja opiskeltavat aineet. Oppimäärän yksilöllistämistä voidaan käyttää perustellusta syystä eri tilanteissa. (ks. myös luku 6.3)

7. AIEMPIEN OPINTOJEN HYVÄKSILUKEMINEN JA OPPILASVALINTA

Opinnot, jotka on suoritettu toisessa musiikkioppilaitoksessa tai vastaavien vaatimusten ja Suomen Musiikkioppilaitosten Liiton ohjeistusten mukaan, voidaan hyväksilukea. Mikäli kyseisen oppiaineen koko opintojakson kaikkia opintosuorituksia ei ole vielä tehty, voidaan opiskelijalta edellyttää opintotason tai opintokokonaisuuden osaamisen osoittamista esim. soitto- tai laulunäytteellä. Tarvittaessa voidaan vaatia myös ko. opintojakson suorittamista kokonaan tai osittain. Muiden opintojen hyväksilukemisesta päättää rehtori. Yleisperiaatteena on se, että toiminnan tulee vastata musiikkiopiston toimintaa ja että oppilaan poisjääminen ryhmästä ei haittaa musiikkiopiston yhteismusiikkitoiminnan toteuttamista.

Oppilaaksi ottaminen tapahtuu Naantalin Musiikkiopiston kullakin ajanjaksolla käytössä olevan oppilasvalinnan kautta ja perustuu tiedossa olevaan opintotilanteeseen ja vapaiden opiskelupaikkojen määrään. Mikäli soitinvalmennusta voidaan integroida osaksi musiikin varhaiskasvatusta tai perusopetusta, on soitinvalmennuksesta mahdollista edetä suoraan pääaineopintoihin oman opettajan arvioinnin mukaan. Muussa tapauksessa on edelleen mahdollista osallistua oppilasvalintaan. Kouluikäisten soitinvalmennus on tarkoitettu pääsääntöisesti niille opiskelijoille, jotka ovat menestyneet pääsykoetesteissä tai vastaavassa ko. vuoden oppilasvalinnassa muutoin erinomaisesti, mutta kontakti henkilökohtaiseen instrumenttiin on ollut vähäinen. (ks. luku 3.2)

Oppilasvalintamenetelmää voidaan perustellusta syystä ja rehtorin päätöksellä vaihdella eri lukuvuosina. Tällöin soitto- ja laulunäytteiden ohella – tai myös niiden sijaan – voidaan eri lukuvuosina käyttää ensisijaisesti sähköistä ilmoittautumista ja haastattelumenettelyä tai tarvittaessa ainoastaan ilmoittautumismenettelyä.

8. YHTEISTYÖ, TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN JA ARVIOINTI

8.1 YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN KANSSA

Kodin ja opettajan tekemä yhteistyö on tärkeää, kun oppilasta ohjataan tavoitteellisiin opintoihin. Uusille opiskelijoille ja heidän vanhemmilleen järjestetään opintojen alkaessa avoin informaatiotilaisuus. Lisäksi opinnoista ja musiikkiopiston toiminnoista tiedotetaan säännöllisesti. Uuden opetussuunnitelman myötä pyritään ottamaan käyttöön syyslukukaudesta 2018 alkaen järjestelmä, joka korvaa aiemmat päiväkirjat. Uusi järjestelmä mahdollistaa opettajien, oppilaiden ja huoltajien välisen opintoja koskevien tietojen vaihtamisen sähköisen alustan avulla. Opetussuunnitelmaan liittyvät tiedot tuodaan kaikkien saataville. Keväisin oman opettajan kanssa yhdessä laadittava opintosuunnitelma lisää osaltaan avoimuutta ja sujuvaa tiedonkulkua musiikkiopiston, oppilaan ja hänen huoltajansa välillä.

8.2 YHTEISTYÖ MUIDEN TAHOJEN KANSSA

Musiikkiopisto pyrkii tekemään läheistä yhteistyötä toimialueensa opetus- ja kulttuurialan toimijoiden kanssa. Toiminnassa keskeistä on yhteistyö koulujen, päiväkotien, seurakuntien ja kaupungin opetus- ja kulttuuritoimintojen kanssa Naantalissa, Raisiossa ja Maskussa. Toiminta-alueen kulttuuriyhteistyön ohella Vallis Gratiae ry:llä on vanhempainyhdistykseen verrattavissa oleva tehtävä suhteessa musiikkiopistoon. Aino-tytöt ry:n kanssa voidaan toteuttaa ja vaalia kansallissoittimemme kanteleen soittoperinteitä. Musiikkiopisto tekee säännöllistä yhteistyötä myös Naantalın musiikkijuhlien kanssa.

8.3 OMAN ALUEEN KULTTUURIPALVELUJEN TUOTTAMINEN

Musiikkiopistolla, sen opettajilla ja oppilailla on tärkeä rooli toiminta-alueemme kulttuurielämässä. Musiikkiopiston omien säännöllisten konserttien ohella oppilaat esiintyvät monissa eri tilaisuuksissa. Lisäksi musiikkiopisto osallistuu aktiivisesti moniin musiikkitapahtumiin. 1.8.2018 käyttöön otetun opetussuunnitelman sekä taiteen perusopetuslain mukaisesti musiikkiopisto voi järjestää musiikkikulttuurin edistämiseen liittyvää toimintaa, mm. konsertteja. Musiikkiopisto on toiminta-alueellaan oman alansa asiantuntija ja aktiivinen kulttuuritoimija.

8.4 ITSEARVIOINTI

Musiikkiopiston säännöllisesti kokoontuva itsearviointiryhmä muodostuu opettajista ja rehtorista. Kollegio suunnittelee opetusta ja tekee jatkuvaa opetuksen kehittämistyötä. Näillä toimenpiteillä pyritään varmistamaan informaation välittyminen musiikkiopistossa ja musiikkiopiston yhteistyötahojen kanssa. Säännöllinen arviointityö sekä kollegion aktiivinen toiminta luovat mahdollisuudet puuttua myös mahdollisiin epäkohtiin. Arvioinnissa ja suunnittelussa huomioidaan pedagogisesti kannustavaa ja turvallista oppimisympäristöä

edistävät toiminnot. Toimintakulttuuri muotoutuu työtä ohjaavien normien tulkinnasta, vakiintuneista käytännöistä sekä työyhteisön jäsenten ajattelu- ja toimintatavoista. Yhteinen toimintakulttuuri edistää taiteen perusopetuksen tehtävän, arvoperustan ja oppimiskäsityksen mukaisen opetuksen toteuttamista. Toimintakulttuuri tulee näkyväksi kaikessa toiminnassa ja vaikuttaa oppilaiden kokemuksiin osallisuudesta ja opetuksen laadusta.

Taiteen perusopetuksessa on tavoitteena luoda oppimista ja kestävää hyvinvointia edistävää toimintakulttuuria, mikä edellyttää aitoa kohtaamista sekä välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta. Lähtökohtana on yhteisön jäsenten kokemus osallisuudesta, joka syntyy yhdessä toimimisesta ja kaikkien ottamisesta mukaan toimintaan. Kannustavassa toimintakulttuurissa hyväksytään myös oppiminen epäonnistumisten kautta. Arjen valinnoissa ja toiminnassa otetaan huomioon kestävä elämäntapa, kulttuurinen monimuotoisuus ja kielitietoisuus. Yhteinen toimintakulttuuri ohjaa myös taiteenalaan liittyvien oikeudellisesti suojeltujen etujen, kuten sananvapauden, yksityisyyden suojan ja tekijänoikeuksien toteutumista.

9. OPPILAAN POISSAOLOT JA EPÄTYYDYTTÄVÄ OPISKELUMENESTYS

Oppilas on velvollinen osallistumaan säännöllisesti kaikkeen häntä koskevaan opetussuunnitelman mukaiseen opetukseen. Mikäli poissaolojen määrä oppitunneilta ylittää $\frac{1}{4}$ oppilaan pääaineen (esim. instrumentti tai laulu), musiikin hahmotusaineiden tai yhteismusiikin lukukauden oppituntimäärästä, ei oppilas yleensä ole oikeutettu suorittamaan opiskelemaansa tasoa eikä saamaan opintosuoritusmerkintää oppiaineesta kyseiseltä lukuvuodelta tai lukukaudelta.

Aiheettomista tai aiheeltaan epäselvistä poissaoloista aiheutuu oppilaalle

- opettajan antama kirjallinen huomautus
- rehtorin antama varoitus
- opinto-oikeuden peruutus.

Yllämainittuihin huomautuksiin johtaa myös epätydyttävä opiskelumenesitys. Oppilaan opinto-oikeus voidaan peruuttaa, mikäli on käynyt ilmeiseksi, ettei oppilas edisty opinnoissaan riittävästi eikä hänellä ole siten edellytyksiä opintojen suorittamiseen opetussuunnitelman määräämissä aikarajoissa.

10. NAANTALIN MUSIIKKIOPISTON ARVOT (OPH-2068-2017: 2.2)

Naantalin kaupungin ja sivistyspalvelujen arvot merkitsevät Naantalin Musiikkiopiston toiminnassa seuraavaa:

AVOIMUUS JA OIKEUDENMUKAISUUS

Päätöksenteon avoimuus ja tiedottamisen aktiivisuus lisäävät toiminnan avoimuutta. Toimintaa ohjaavat oikeudenmukaisuuteen liittyvät periaatteet.

LUOTTAMUS JA VASTUULLISUUS

Avoimesta ja luovasta ilmapiiristä syntyvä hedelmällinen yhteistyö lisää luottamusta. Yhteiset arvot ja tavoitteet ohjaavat toimintaa sekä tukevat yhteisten päämäärien saavuttamista.

UUDISTUMISKYKY JA INNOVATIIVISUUS

Luovaan ilmaisuun liittyvällä opetuslalla pedagoginen innovatiivisuus osana jatkuvaa oppimista sekä kaikkien osapuolien intentionaalista toimintaa lisää uudistumiskykyä.

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet pohjautuvat arvoperustaan, jonka mukaan taiteen perusopetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Ihminen rakentaa elämänsä toimimalla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristönsä kanssa. Taiteen perusopetus perustuu käsitykseen jokaisen ihmisen ainutlaatuisuudesta ja arvokkuudesta yksilönä ja yhteisöjen jäsenenä. Opetuksessa edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioitetaan sukupuolen moninaisuutta. Opetus tukee ihmisenä kasvamista ajattelun taitoja ja luovuutta kehittämällä.

Opetuksen lähtökohtana ovat näille taiteenaloille ominaiset tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat. Taiteeseen sisältyvät esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta. Taiteen perusopetuksessa luodaan pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävälle tulevaisuudelle.

02 4345 307, 02 4345 315, 02 4345 436

www.naantali.fi/musiikkiopisto